

รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่า แขวงเซกอง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว*

A Model of Ethnicity Cultural Tourism Management in Sekong Province, Laos PDR.

^{1*}ต๋วยวิลัย พิลาคำ, ¹นิศานาจ โสภภาพ และ ²มาลี ไชยเสนา

^{1*}Touyvilay Philakham, ¹Nisanart Sopapol and ²Malee Chaisena

^{1*}นักศึกษาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

^{1*}Ph.D. Candidate in Strategies for regional development,
Ubon Ratchathani Rajabhat University

^{1,2}คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

^{1,2}Faculty of Humanities and Social Sciences, Ubon Ratchathani Rajabhat University

^{1*}Corresponding Author. Email: touyvilay@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่า แขวงเซกอง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีการวิจัย 3 ระยะ ดังนี้ 1) ศึกษาสภาพความต้องการในการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่า แขวงเซกอง สปป.ลาว กลุ่มเป้าหมายคือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่า แขวงเซกอง สปป.ลาว ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 60 คน 2) พัฒนารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่าฯ กลุ่มเป้าหมายคือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 12 คน และ 3) ประเมินรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่าฯ กลุ่มเป้าหมายคือ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และแบบประเมินรูปแบบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพความต้องการในการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่า แขวงเซกอง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.70) 2) รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่า แขวงเซกอง สปป.ลาว มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ การดำเนินการ และเงื่อนไขความสำเร็จ องค์ประกอบที่ 1 หลักการ คือ การมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชนเผ่าในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากร ด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ ด้านการบริการและกิจกรรม และด้านการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ เพื่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่า แขวงเซกอง สปป.ลาว ในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากร การตลาดและการประชาสัมพันธ์ การบริการและกิจกรรม และการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว องค์ประกอบที่ 3 การดำเนินการ ประกอบด้วย การอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว การตลาดและการประชาสัมพันธ์ การบริการและกิจกรรม และการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว และ องค์ประกอบที่ 4 เงื่อนไขความสำเร็จ ได้แก่ ชนเผ่าต้องเห็นความสำคัญและให้ร่วมมืออย่างจริงจัง แกนนำต้องมีความเสียสละ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยวของชนเผ่าต้องเป็นส่วนหนึ่งในแผนพัฒนาของแขวง แขวง และรัฐบาลต้องมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวชนเผ่า และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวต้องได้รับประโยชน์ร่วมกัน 3) การประเมินรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่า แขวงเซกอง สปป.ลาว มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมาก

คำสำคัญ: การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม; การท่องเที่ยวชนเผ่า; แขวงเซกอง สปป.ลาว

Abstract

The research aimed to develop a A Model of Ethnicity Cultural Tourism Management in Sekong Province, Laos PDR. It was conducted in three phrases. 1) Study the conditions of requirement the tribe cultural tourism management in Sekong Province, Laos PDR. The target group, randomized by purposive sampling, consisted of 60 participants cooperating in the tribe cultural tourism management in Sekong Province, Laos PDR. 2) Develop the model. The target group, randomized by purposive sampling, combined with 12 participants cooperating in the tribe cultural tourism management. 3) The evaluation of the model. The target group, randomized by purposive sampling, included 17 experts who had knowledge and experience in the tribe cultural tourism management. The research instruments were a questionnaire, notes from group discussion, and an evaluation form. The statistics used to analyze data were percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The research findings were as follow. 1) the conditions of requirement the tribe cultural tourism management in Sekong Province, Laos PDR was found to be at a highest level ($\bar{X} = 4.70$) 2) The model of the tribe cultural tourism management in Sekong Province, Laos PDR consisted of four components: principles, objectives, operation, and conditions for success. The first component, the principles, referred to the participation of the participants in the tribe cultural tourism management in conserving resources, marketing and public relation, services and activities, and developing tourism potentiality. The second component, the objectives, was to manage the tribe cultural tourism in Sekong Province, Laos PDR in conserving resources, marketing and public relation, services and activities, and developing tourism potentiality. The third component, the operation, consisted of tourism resource conservation, marketing and public relation, services and activities and developing tourism potentiality. The fourth component, the conditions for success, was that the tribesmen realized the importance of tourism and cooperating in the tourism affairs seriously, the leaders had to dedicate themselves to work for the tourism affairs and were aware in conserving environment and cultures, the tribe tourism needed to be a part of the province improvement plan, and the province and government sectors needed to have policies to promote the tribe tourism, and tourism participants had to gain benefits together. 3) the evaluation of the tribe cultural tourism model of Sekong Province, Laos PDR was appropriate and possible to be used at a high level.

Keywords: tribe cultural tourism management; tribe tourism; Sekong Province, Laos PDR

บทนำ

ปัจจุบันประเทศต่างๆ ทั่วโลกต่างก็ให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก จากการเป็นอุตสาหกรรมที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง สามารถนำรายได้เข้าสู่ประเทศต่างๆ เป็นจำนวนมาก จากสภาพการณ์การท่องเที่ยวโลกพบว่ามีนักท่องเที่ยวทั่วโลกรวมจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 1,322 ล้านคนในปีค.ศ. 2017 ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปี ค.ศ. 2016 ถึงร้อยละ 7 โดยมีปัจจัยมาจากอุปสงค์การท่องเที่ยวโลกและการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกที่เพิ่มขึ้น และมีการคาดการณ์ว่าเมื่อถึงปี ค.ศ. 2020 จะมีนักท่องเที่ยวทั่วโลกเป็นจำนวนมากกว่า 1,600 ล้านคน (World Tourism Organization, 2018) ซึ่งถ้าจะมองในแง่ของรายได้จากการท่องเที่ยวแล้วแล้วประเทศที่อยู่ในกลุ่มที่มีเศรษฐกิจก้าวหน้าจะมีส่วนแบ่งรายได้จากการท่องเที่ยวสูงกว่ากลุ่มประเทศเศรษฐกิจเกิดใหม่จากค่าใช้จ่ายขั้นพื้นฐานที่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกเป็นภูมิภาคแล้วก็พบว่าภูมิภาคยุโรปมีส่วนแบ่งรายได้สูงสุด รองลงมาคือภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกและอเมริกาตามลำดับ (Saijai, 2015) แต่ภูมิภาคที่มีแนวโน้มจะกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมคือภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก โดยเฉพาะกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นจุดหมายใหม่ของนักท่องเที่ยวที่ผู้นิยมเดินทางเข้ามาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นจำนวนถึง 1 ใน 3 ของนักท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ซึ่งส่วนใหญ่จะมาจากกลุ่มประเทศบราซิล รัสเซีย อินเดีย และจีน ที่มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจแบบก้าวกระโดด โดยเฉพาะประเทศจีน (Ministry of Tourism and Sports, 2012) ประเทศกำลังพัฒนาส่วนใหญ่ในภูมิภาคนี้จึงได้นำการท่องเที่ยวมาเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่ขยายตัวอย่างรวดเร็วและมีขนาดใหญ่ (Boit, 2013) รวมทั้งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป. ลาว)

สปป.ลาวเป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ทั้งในด้านความสวยงามของทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรมที่เก่าแก่เป็นเอกลักษณ์ และมีประวัติศาสตร์ความเป็นมาอย่างยาวนาน ในปีพ.ศ. 2556 สปป.ลาวมีแหล่งท่องเที่ยวที่ขึ้นบัญชีไว้แล้ว 1,916 แห่ง แบ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ 1,093 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม 514 แห่ง และแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ 282 แห่ง (Tourism Development Department, 2013) ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของ สปป. ลาว เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า ได้รับการพัฒนาและเจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว และได้รับรางวัลประเทศปลายทางท่องเที่ยวที่ดีที่สุดในโลก (World's Best Tourist Destination Award) ประจำปี 2013 จากสภาการท่องเที่ยวและการค้ายุโรป (European Council on Tourism and Trade - ECTT) นับเป็นเกียรติยศสูงสุดที่มอบให้กับประเทศที่ประสบความสำเร็จในด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวตามมาตรฐานที่กำหนดที่ว่าด้วยเป็นธรรม มีจริยธรรมวิชาชีพ มีความปลอดภัย และมีการอนุรักษ์มรดกทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ตามที่กำหนดโดยแผนการท่องเที่ยวขององค์การสหประชาชาติ (United Nations Tourism Division) องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization-UNESCO) และ ECTT นอกจากนี้ยังได้รับการประกาศยกย่องจากหนังสือพิมพ์

New York Times ให้เป็นหนึ่งในแหล่งท่องเที่ยวชั้นนำของโลก จากที่สามารถคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์ (Nuson, 2015) นอกจากนี้ยังสามารถพิจารณาได้จากจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาเยือนประเทศ สปป. ลาวที่เพิ่มจำนวนขึ้นในทุกๆ ปี จากจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีเพียง 614,278 คน ในปี พ.ศ. 2542 ได้เพิ่มจำนวนขึ้นเป็น 3,330,072 คน ในปี พ.ศ. 2555 หรือเท่ากับ 4 เท่าตัวในช่วง 13 ปี หรือจะพิจารณาจากรายได้ที่ได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นคือในปี พ.ศ. 2542 มี 97.26 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นเป็น 513.57 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี พ.ศ. 2555 (Lao National Tourism Administration, 2013) และต่อมาในปี พ.ศ. 2558 นักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้าไปท่องเที่ยวที่สปป.ลาวเป็นจำนวนถึง 4.33 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2557 ร้อยละ 10 และเพิ่มขึ้นร้อยละ 58.6 จากปี พ.ศ. 2554 ตามลำดับ ซึ่งหากมองในแง่ของรายได้แล้วปี พ.ศ. 2558 สปป.ลาวมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.76 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2557 และเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 65.5 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2554 ถือว่าเป็นรายได้นำเข้าประเทศเป็นลำดับที่ 2 รองจากการส่งออกแร่ธาตุ โดยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 80 จะเป็นนักท่องเที่ยวจากประเทศเพื่อนบ้านที่เป็นสมาชิกอาเซียน และแหล่งท่องเที่ยวสำคัญอันดับหนึ่งที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เหล่านี้คือการเที่ยวชมความหลากหลายทางวัฒนธรรมและวิถีการดำรงชีวิตของชนเผ่าต่างๆ คิดเป็นจำนวนถึงประมาณร้อยละ 80 ของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด รองลงมาคือการเที่ยวชมความสวยงามทางธรรมชาติ คิดเป็นประมาณร้อยละ 70 และโบราณสถานต่างๆ คิดเป็นประมาณร้อยละ 60 ตามลำดับ โดยมีค่าเฉลี่ยในการพักค้างอยู่ที่ประมาณ 5 วัน (Keokhamphet, 2016)

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมนับเป็นการท่องเที่ยวที่ต่างจากการท่องเที่ยวประเภทอื่น เพราะมีจุดเน้นอยู่ที่นักท่องเที่ยวจะได้รับความรู้ที่ประเทืองปัญญาจากการเรียนรู้แบบแผนวิถีชีวิตของคนกลุ่มอื่นหรือเผ่าพันธุ์อื่นที่แตกต่างจากที่เคยประสบ ซึ่งอาจเป็นการเรียนรู้จากการสังเกตหรือมีส่วนร่วมกิจกรรมกับคนกลุ่มนั้น เป็นการศึกษาหาความรู้ในพื้นที่ที่มีคุณลักษณะที่สำคัญทางวัฒนธรรม โดยมีการบอกเล่าเรื่องราวในการพัฒนาทางสังคมและชีวิตมนุษย์ผ่านทางประวัติศาสตร์อันเป็นผลเกี่ยวเนื่องกับวัฒนธรรม องค์ความรู้และการให้คุณค่าของสังคม สถาปัตยกรรมที่มีคุณค่าหรือทรัพยากรทางธรรมชาติ ที่สามารถแสดงถึงความสวยงามและประโยชน์ที่ได้รับ สามารถสะท้อนให้เห็นถึงสภาพชีวิต ความเป็นอยู่ของผู้คนในแต่ละยุคสมัยทั้งสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม หรือขนบธรรมเนียมประเพณี (Pinkaew, 2015) และที่สำคัญคือเป็นการท่องเที่ยวที่กระจายเข้าสู่พื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ โดยการใช้วัฒนธรรมชุมชนเป็นทรัพยากรสำคัญในการดึงดูดนักท่องเที่ยว และเพื่อให้การดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายจึงต้องอาศัยการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการทางด้านการท่องเที่ยวจำเป็นต้องจัดการให้เป็นการท่องเที่ยวที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม ซึ่งหมายถึงการจัดการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม มีกิจกรรมที่สามารถสร้างประสบการณ์ความประทับใจ ในการที่จะสร้างจิตสำนึกที่ดีให้กับนักท่องเที่ยว ชุมชนและผู้ประกอบการ และเป็นการจัดการที่เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน (Emphan, 2004) และสำหรับในส่วนของการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมนั้นจำเป็นต้องคำนึงถึงองค์ความรู้ต่างๆ ของท้องถิ่น การอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วนทั้งของภาครัฐและประชาชน โดยการสร้างเป็นเครือข่ายความร่วมมือซึ่งกัน

และกัน ซึ่งแนวทางดังกล่าวจะก่อให้เกิดกระแสการการอนุรักษ์ทรัพยากร ที่จะนำไปสู่การสร้างรายได้ให้กับชุมชน การสร้างศักยภาพของชุมชนในการอยู่ร่วมกันกับทรัพยากรธรรมชาติ และการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนจากกระบวนการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาการใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ (Office of National Economics and Social Development Board, 2007) เป็นการจัดการแบบร่วมมือที่เน้นการพึ่งพาอาศัยชุมชน การสร้างจิตสำนึกชุมชนให้เห็นความสำคัญและความจำเป็นในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น โดยมุ่งไปที่ผลประโยชน์ที่จะเกิดแก่ชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นหนึ่งในกิจกรรมทางเศรษฐกิจของชุมชน ที่เชื่อมโยงกับการประกอบอาชีพคนในท้องถิ่นเพื่อช่วยสร้างงานสร้างรายได้แก่ชุมชน อันจะนำมาซึ่งประโยชน์ตกแก่ชุมชนและการรักษาเสถียรภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวให้คงอยู่ต่อไปอย่างยั่งยืน (Panich, 2014) ดังนั้นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจึงมีความสัมพันธ์กันอย่างแยกกันไม่ได้กับชุมชน หรืออีกนัยหนึ่งก็อาจหมายถึงการท่องเที่ยวที่จัดการโดยชุมชนหรือการท่องเที่ยวโดยชุมชนนั่นเอง

การท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community-based Tourism : CBT) กำลังเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น จากการมีจุดแข็งที่สำคัญคือการมีทรัพยากรท่องเที่ยวอย่างหลากหลายทั้งทางธรรมชาติ ศิลปะ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ตลอดจนวิถีชีวิตชุมชน การท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นอีกรูปแบบการท่องเที่ยวหนึ่งที่เป็นกลไกการสนับสนุนชุมชนในการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว การอนุรักษ์ฟื้นฟูวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น การร่วมรับประโยชน์จากการท่องเที่ยวและที่สำคัญคือการสร้างเครือข่ายพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับคุณภาพในการดำเนินงานการท่องเที่ยวในชุมชนให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้นทั้งเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมโดยมุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างรู้คุณค่า เพื่อให้ทรัพยากรคงอยู่กับชุมชนอย่างยั่งยืน แต่ขณะเดียวกันการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนในปัจจุบันก็มีจุดอ่อนที่สำคัญคือการขาดฐานข้อมูลในการจัดการด้านการท่องเที่ยว นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นไปตามกระแส การไม่คำนึงถึงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ การขาดความเข้าใจของคนในชุมชน และการขาดความพร้อมของท้องถิ่นในการจัดการท่องเที่ยว เป็นต้น (Tourism Authority of Thailand, 2012) รวมทั้งการท่องเที่ยวของชนเผ่าในแขวงเซกอง สปป.ลาว

แขวงเซกองเป็นแขวงหนึ่งใน สปป.ลาวที่มีชายแดนติดต่อกับประเทศเวียดนาม ประกอบด้วย 4 เมืองคือ ละมาม ดักจิง กะลิม และท่าแดง พื้นที่ของเซกองเป็นภูเขาและที่ราบสูง ประชาชนในแขวงนี้มีความหลากหลายทางพันธุกรรมของชนเผ่าสูงมาก ประกอบด้วย ชนเผ่าทั้งหมด 14 กลุ่ม คือ ลาวลุ่ม ลาวเทิง 6 เผ่า ได้แก่ เงะ (เกรียง) กะตู (กันตู) ตะวีว ดักกัง จะต้อง และตะโอย ลาวเทิง 7 เผ่า ได้แก่ ตะเรียง แต้ย ฮารัก กะเซง ละวี ละเวน และ ส่วย แหล่งท่องเที่ยวจำนวนมาก ส่วนใหญ่เป็นป่าดงดิบชื้นที่สมบูรณ์ มีน้ำตกและมีลานหินเก่าแก่ขนาดใหญ่ ในปีพ.ศ. 2561 แขวงเซกองมีแหล่งท่องเที่ยวที่ขึ้นบัญชีแล้วทั้งสิ้น 37 แห่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ 19 แห่ง แหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม 6 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ 9 แห่ง และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 3 แห่ง และมีโรงแรมรองรับนักท่องเที่ยวทั้งหมด 10 แห่ง 232 ห้องพัก เรือนรับรอง 33 แห่ง 339 ห้องพัก สามารถรองรับผู้พักแรมได้ 400 คนต่อคืน และ

ในปีพ.ศ. 2561 มีนักท่องเที่ยวทั้งภายในและต่างประเทศเข้ามาท่องเที่ยวจำนวน 38,429 คน เพิ่มขึ้นจาก พ.ศ. 2560 จำนวน 4,707 คน สร้างรายได้ 7.68 ล้านบาทสหรัฐ นอกจากนี้ในปัจจุบันแขวงเซกองยัง ได้มีหมู่บ้านวัฒนธรรมทั้งสิ้น 133 หมู่บ้าน จำนวน 14,801 ครอบครัว และมีแผนจะสร้างเพิ่มขึ้นอีก 10 หมู่บ้าน จำนวน 1,400 ครอบครัว เพื่อเชื่อมโยงสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยว (Sekong District Planning and Investment Department, 2018) ซึ่งการที่จะทำให้หมู่บ้านวัฒนธรรมของชนเผ่าทั้งหลายนี้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดีนั้นต้องอาศัยการจัดการที่มีประสิทธิภาพ

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าวและจากการสำรวจเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่ายังไม่ปรากฏงานที่ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่า แขวงเซกอง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และยังไม่ปรากฏว่ามีการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่า แขวงเซกอง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวอย่างเป็นรูปแบบที่ชัดเจน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่า แขวงเซกอง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เป็นแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อธุรกิจการท่องเที่ยวในแขวงเซกอง ชุมชนหรือชนเผ่าอื่นที่มีการท่องเที่ยว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและแขวงอื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน อันจะส่งผลดีทางด้านเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตที่ดีกับชุมชนท้องถิ่นนั้นๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพความต้องการในการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่า แขวงเซกอง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่า แขวงเซกอง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
3. เพื่อประเมินรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่า แขวงเซกอง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่า แขวงเซกอง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีวิธีดำเนินการวิจัย 3 ระยะตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. **ระยะที่ 1** ศึกษาสภาพความต้องการในการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่า แขวงเซกอง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คัดเลือกแบบเจาะจงจากกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่า แขวงเซกอง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน

60 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการนำแบบสอบถามไปให้กลุ่มเป้าหมายตอบ จากนั้นนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลผลโดยนำไปเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

2. ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่า แขวงเซกอง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นระยะของการพัฒนารูปแบบด้วยการสนทนากลุ่ม กลุ่มเป้าหมายเลือกแบบเจาะจงจากผู้เชี่ยวชาญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่า แขวงเซกอง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 12 คน ประกอบด้วย ตัวแทนหน่วยงานภาครัฐแขวงเซกองที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวชนเผ่า ตัวแทนผู้ประกอบการธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวแขวงเซกอง ตัวแทนชนเผ่าที่มีการจัดการท่องเที่ยว และนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เครื่องมือที่ใช้คือประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่า แขวงเซกอง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการจัดสนทนากลุ่มโดยเปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายทุกคนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่า แขวงเซกอง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และผู้วิจัยบันทึกข้อมูลด้วยอุปกรณ์บันทึกภาพ อุปกรณ์บันทึกเสียง วิเคราะห์ข้อมูล โดยการนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และสังเคราะห์ผลที่ได้ตามกรอบของเนื้อหา

3. ระยะที่ 3 ประเมินรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่า แขวงเซกอง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบจากผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มเป้าหมายคือผู้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่า แขวงเซกอง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยนำเอกสารรูปแบบและการประเมินไปมอบให้ผู้ทรงคุณวุฒิวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลผลโดยนำไปเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะตามวิธีวิจัยดังนี้

1. ผลการวิจัยสภาพความต้องการในการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่า แขวงเซกอง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่าสภาพความต้องการในการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่า แขวงเซกอง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าความต้องการในการจัดการเพิ่มผลประโยชน์และลดผลกระทบทางสังคม

เศรษฐกิจแก่ชุมชนการท่องเที่ยวอยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.73$) รองลงมาคือความต้องการในการจัดการเพิ่มผลประโยชน์และลดผลกระทบทางวัฒนธรรมแก่ชุมชนท้องถิ่น และความต้องการในการจัดการเพิ่มผลประโยชน์และลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมแก่ชุมชนท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.71$) ตามลำดับ และความต้องการในการจัดการท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชนเผ่าในแขวงเซกอง อยู่ในระดับต่ำสุด ($\bar{X} = 4.63$) จากนั้นนำผลการวิจัยที่ได้ร่วมกับแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไปร่างรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่า แขวงเซกอง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อนำไปพัฒนารูปแบบฯ ในระยะที่ 2

2. ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่า แขวงเซกอง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่ารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่า แขวงเซกอง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ การดำเนินการและเงื่อนไขความสำเร็จ ดังนี้ 1) หลักการของรูปแบบคือ การมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชนเผ่าต่างๆ ในพื้นที่แขวงเซกอง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ให้เกิดความมีประสิทธิภาพจากการดำเนินงานในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว ด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ด้านการบริการและกิจกรรมการท่องเที่ยว และด้านการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เพื่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่าอย่างมีประสิทธิภาพในการอนุรักษ์ทรัพยากร การตลาดและการประชาสัมพันธ์ การบริการและกิจกรรม และการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว 3) การดำเนินการ ประกอบด้วย 3.1) การอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว มีการดำเนินการที่ประกอบด้วย มีการดำเนินการที่ประกอบด้วย การปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว การส่งเสริมร่วมมือกันในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว การรักษาสภาพแวดล้อมและทรัพยากรการท่องเที่ยว การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น การรักษาไว้ซึ่งวิถีชีวิตดั้งเดิมของชนเผ่า การจัดการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ และการจัดการท่องเที่ยวที่มีความเคารพในวัฒนธรรมของชนเผ่า 3.2) การตลาดและการประชาสัมพันธ์ มีการดำเนินการที่ประกอบด้วย การจัดการผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์และเป็นเอกลักษณ์ การกำหนดราคาการท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม การจัดการช่องทางการจำหน่ายการท่องเที่ยว การจัดการส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยว การจัดการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวชนเผ่า และการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง 3.3) การบริการและกิจกรรม มีการดำเนินการที่ประกอบด้วย การบริการความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว การบริการสิ่งอำนวยความสะดวกและระบบสาธารณูปโภค การบริการด้านความปลอดภัยในการท่องเที่ยว การบริการที่พักแบบโฮมสเตย์ การบริการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว การพัฒนากิจกรรมทางท่องเที่ยวให้มีความดึงดูดใจ และการบริการสินค้าผลิตภัณฑ์ที่มีความเป็นเอกลักษณ์ 3.4) การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว มีการดำเนินการที่ประกอบด้วย การร่วมมือกันในการจัดการท่องเที่ยว การพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมของชนเผ่าอย่างครบวงจร การพัฒนาการท่องเที่ยวโดยหน่วยงานภาครัฐ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของชนเผ่า การพัฒนาบุคลากรการท่องเที่ยว และการพัฒนา

ด้านงบประมาณในการจัดการท่องเที่ยว 4) เงื่อนไขความสำเร็จ ได้แก่ ชนเผ่าต้องเห็นความสำคัญของการ และให้ร่วมมืออย่างจริงจัง แกนนำในการจัดการท่องเที่ยวต้องมีความเสียสละ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยวของชนเผ่าต้องได้รับการบรรจุเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาของ แขวงเซกอง แขวงเซกองและรัฐบาลต้องมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชนเผ่า และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวต้องได้รับประโยชน์ร่วมกันอย่างเป็นธรรมในการจัดการท่องเที่ยว จากนั้นนำ องค์ประกอบร่างรูปแบบฯ ที่ได้ไปทำเป็นแบบประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้โดยผู้ทรงคุณวุฒิใน ระยะที่ 3

3. ผลการประเมินรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่า แขวงเซกอง สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาวจากผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่าโดยรวมรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชน เผ่า แขวงเซกอง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) และมีความ เป็นไปได้ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละองค์ประกอบแล้วพบว่าหลักการของ รูปแบบ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) และมีความเป็นไปได้ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) สำหรับวัตถุประสงค์ของรูปแบบ พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$) และมีความ เป็นไปได้ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) สำหรับการดำเนินการของรูปแบบ พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมใน ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.46$) และมีความเป็นไปได้ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) และเงื่อนไขความสำเร็จ พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.31$) และมีความเป็นไปได้ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$)

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การศึกษา ดังนี้

1. สภาพความต้องการในการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่า แขวงเซกอง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

พบว่าสภาพความต้องการในการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่า แขวงเซกอง สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาวโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชน เผ่า แขวงเซกอง ยังไม่มีการจัดการอย่างเป็นระบบที่ชัดเจน ภาครัฐยังไม่ให้การเข้ามาส่งเสริมสนับสนุนอย่าง จริงจัง ชาวชนเผ่าส่วนใหญ่จะขาดความรู้และประสบการณ์ในการจัดการท่องเที่ยว จึงมีความต้องการเป็น อย่างมากในการที่จะให้มีการจัดการอย่างเป็นระบบหรือมีรูปแบบที่ชัดเจน

2. รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่า แขวงเซกอง สาธารณรัฐประชา- ธิปไตยประชาชนลาว ประกอบด้วย

2.1 หลักการ พบว่าหมายถึง การดำเนินการในการบริหารจัดการของผู้ประกอบการโรงแรมขนาด เล็กบริเวณชายแดนไทย-ลาว จังหวัดอุบลราชธานีในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการอย่างมี

ประสิทธิภาพ ด้านการบริการ ด้านบุคลากร และด้านการตลาดเพื่อให้เกิดความมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานและสร้างความพึงพอใจให้กับผู้มาใช้บริการ เนื่องจากการที่จะสร้างประสิทธิภาพในการดำเนินงานและสร้างความพึงพอใจให้กับผู้มาใช้บริการได้นั้นผู้ประกอบการโรงแรมขนาดเล็กจะต้องมีองค์ประกอบการดำเนินงานในการบริหารจัดการต่างๆอย่างรอบด้านและสอดคล้องกับบริบท ทั้งการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ การบริการ บุคลากร และการตลาด ซึ่งจะส่งผลถึงการสร้างผลกำไรการคงอยู่และความก้าวหน้าของกิจการ

2.2 วัตถุประสงค์ พบว่า เป็นการจัดการแบบมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชนเผ่าต่างๆ ในพื้นที่แขวงเซกอง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว ด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ ด้านการบริการและกิจกรรม และด้านการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดความมีประสิทธิภาพในการจัดการท่องเที่ยวเนื่องจากการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างความพึงพอใจกับนักท่องเที่ยวได้นั้นจะต้องใช้การมีส่วนร่วมในการจัดการต่างๆอย่างครอบคลุมและสอดคล้องกับบริบทการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ทั้งการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว ด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ ด้านการบริการและกิจกรรม และด้านการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว ซึ่งจะส่งผลถึงความเป็นรูปธรรมและความยั่งยืนในการจัดการท่องเที่ยว

2.3 การดำเนินการ พบว่าประกอบด้วยดำเนินการต่างๆ ดังต่อไปนี้

2.3.1 เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว พบว่ามีการดำเนินการที่ประกอบด้วย การปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว การส่งเสริมร่วมมือกันในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว การรักษาสภาพแวดล้อมและทรัพยากรการท่องเที่ยว การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น การรักษาไว้ซึ่งวิถีชีวิตดั้งเดิมของชนเผ่า การจัดการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ และการจัดการท่องเที่ยวที่มีความเคารพในวัฒนธรรมของชนเผ่า เนื่องจากอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการที่ทำให้การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชนเผ่าสามารถคงอยู่ และมีดำเนินการอย่างยั่งยืน การอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวจะทำให้ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการมาเยือนยังคงอยู่ และสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับการศึกษาของ Rodtadsana (2014) ที่พบว่าการพัฒนาความพร้อมของพื้นที่และการบำรุงรักษาพื้นที่เพื่อรองรับการท่องเที่ยว เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการการท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรมของกลุ่มไทยพวน ชุมชนตลาดเก่าห้อง อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี และการศึกษาของ Suwanvong (2014) ที่พบว่าการสร้างความตระหนักในความสำคัญของวัฒนธรรม การสืบทอดภูมิปัญญาและพื้นบ้าน เป็นส่วนหนึ่งของรูปแบบการอนุรักษ์ประเพณีแห่เทียนพรรษาของจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และการศึกษาของ Klinmean (2015) ที่พบว่าการจัดการท่องเที่ยวในเชิงสร้างสรรค์และการให้ความสำคัญกับปราชญ์ท้องถิ่นในการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่คนรุ่นหลัง เป็นหนึ่งในแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนคลองบางหลวง

2.3.2 *เพื่อการตลาดและการประชาสัมพันธ์* พบว่ามีการดำเนินการที่ประกอบด้วย การจัดการผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์และเป็นเอกลักษณ์ การกำหนดราคาการท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม การจัดการช่องทางการจำหน่ายการท่องเที่ยว การจัดการส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยว การจัดการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวชนเผ่า และการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง เนื่องจากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชนเผ่าแขวงเซกองยังไม่ค่อยเป็นที่แพร่หลายและเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวจึงจำเป็นต้องมีการจัดการด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ที่ดีและเหมาะสมกับบริบทของการท่องเที่ยวชนเผ่าเพื่อนำไปสู่การเป็นที่รู้จักและสามารถเข้าถึงได้ของนักท่องเที่ยวที่มีรสนิยมชื่นชอบการท่องเที่ยวประเภทนี้ทำให้เกิดการขยายฐานนักท่องเที่ยว อันจะนำมาซึ่งการสร้างรายได้ การสร้างงาน และการสร้างความเจริญเติบโตก้าวหน้าของการท่องเที่ยวชนเผ่าแขวงเซกอง สอดคล้องกับการศึกษาของ Klinmeang (2015) ที่พบว่า การสนับสนุนและส่งเสริมงานด้านการประชาสัมพันธ์และการตลาด และการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลายและเป็นเอกลักษณ์ เป็นส่วนหนึ่งในแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนคลองบางหลวง และการศึกษาของ Charoensuk and others (2015) ที่พบว่าแนวทางส่วนหนึ่งในการพัฒนาการจัดการด้านการตลาดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไทยทรงดำ ด้านผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวคือการกำหนดจุดเด่นที่แตกต่างจากไทยทรงดำอื่น ด้านการกำหนดราคา คือ การวิเคราะห์โครงสร้างของต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานตามสภาพที่เกิดขึ้นจริงทั้งค่าใช้จ่ายคงที่และค่าใช้จ่ายผันแปร และการมีระดับราคาที่เป็นมาตรฐานที่สอดคล้องกับระดับคุณภาพของการบริการ และด้านการส่งเสริมการตลาดคือการเพิ่มช่องทางการส่งเสริมการตลาดโดยเน้นสื่อออนไลน์

2.3.3 *เพื่อการบริหารและกิจกรรม* พบว่ามีการดำเนินการที่ประกอบด้วย การบริการความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว การบริการสิ่งอำนวยความสะดวกและระบบสาธารณูปโภค การบริการด้านความปลอดภัยในการท่องเที่ยว การบริการที่พักแบบโฮมสเตย์ การบริการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว การพัฒนากิจกรรมทางท่องเที่ยวให้มีความดึงดูดใจ และการบริการสินค้าผลิตภัณฑ์ที่มีความเป็นเอกลักษณ์ เนื่องจากการบริการและกิจกรรมเป็นสิ่งสำคัญในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเยือน ถ้าแหล่งท่องเที่ยวใดมีการให้บริการอำนวยความสะดวกที่ดี มีกิจกรรมและสินค้าที่ระลึกเป็นเอกลักษณ์ดึงดูดใจนักท่องเที่ยว การท่องเที่ยวนั้นก็จะสร้างความประทับใจให้นักท่องเที่ยวต้องการมาเยือนบ่อยครั้ง และยังคงจะช่วยประชาสัมพันธ์แก่บุคคลอื่นที่จะมาท่องเที่ยวในบริเวณนี้ทั้งในรูปแบบต่างๆ สอดคล้องกับการศึกษาของการศึกษาของ Klinmeang (2015) ที่พบว่า การปรับปรุงป้ายสื่อความหมาย ป้ายอธิบายข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวและป้ายบอกทางทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งในแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนคลองบางหลวง และการศึกษาของ Chabra (2015) ที่พบว่าศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำโขง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายที่สามารถนำมาพัฒนาได้คือ สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว ที่ต้องมีลักษณะเด่น แตกต่างและมีอัตลักษณ์ของชุมชน การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ต้องมีเส้นทางหรือเครือข่ายคมนาคมที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและสามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นที่อยู่ใกล้เคียงกันได้ และสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวที่ต้องมีความสะดวกสบายและสร้างความประทับใจเพื่อให้ใช้เวลาในการท่องเที่ยวยาวนานขึ้น

2.3.4 เพื่อการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว พบว่ามีการดำเนินการที่ประกอบด้วย การร่วมมือกันในการจัดการท่องเที่ยว การพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมของชนเผ่าอย่างครบวงจร การพัฒนาการท่องเที่ยวโดยหน่วยงานภาครัฐ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของชนเผ่า การพัฒนาบุคลากรการท่องเที่ยว และการพัฒนาต้นแบบปริมาณในการจัดการท่องเที่ยว เนื่องจากในทุกองค์ประกอบของการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวชนเผ่าโดยเฉพาะการมีส่วนร่วมจะนำไปสู่ความเจริญเติบโตและความยั่งยืนในการท่องเที่ยว ทำให้การดำเนินงานในการท่องเที่ยวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเข้าสู่ความเป็นมาตรฐาน สอดคล้องกับการศึกษาของ การศึกษาของ Rodtadsana (2014) ที่พบว่าท่องเที่ยว การจัดสรรงบประมาณการท่องเที่ยว และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของกลุ่มไทยพวนในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวของคนในท้องถิ่น เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกลุ่มไทยพวน ชุมชนตลาดเก่าห้อง อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี และการศึกษาของ Ruangkalapawongse (2015) ที่พบว่าการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วมของชุมชนเกาะเกร็ด อำเภopakเกร็ด จังหวัดนนทบุรีอย่างครบวงจร ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา การวางแผน การปฏิบัติกิจกรรม การตัดสินใจ การติดตามและประเมินผล และการรับผลประโยชน์

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะการวิจัยประกอบด้วยข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอื่นหรือชนเผ่าอื่นที่มีการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมควรนำรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่า แขวงเซกอง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวไปใช้เนื่องจากมีบริบทที่ใกล้เคียงกัน

1.2 แหล่งท่องเที่ยวชุมชนโดยทั่วไปควรนำรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่า แขวงเซกอง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวไปปรับใช้หรือนำบางส่วนไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมตามบริบทของตน

1.3 แขวงเซกองและรัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวควรมีนโยบายเชิงรุกในการสนับสนุนการท่องเที่ยวของชนเผ่าให้มากกว่านี้ เพื่อเป็นการกระจายรายได้และความเจริญไปสู่ท้องถิ่น

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในภูมิภาคอื่นที่มีบริบทต่างกับรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่า แขวงเซกอง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเพื่อนำจุดร่วมและจุดต่างมาสรุปเป็นองค์ความรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทั่วไป

2.2 ควรศึกษาและจัดทำเป็นยุทธศาสตร์การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อประโยชน์สำหรับท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอื่น โดยเฉพาะชนเผ่าที่ส่วนใหญ่ยังขาดองค์ความรู้ในการจัดการท่องเที่ยว

2.3 ควรศึกษาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการสร้างหรือพัฒนาเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว รวมทั้งการเชื่อมโยงมายังการท่องเที่ยวของประเทศไทย

References

- Boit, J. C. (2013). *“The role of destination attributes and visitor satisfaction on tourist repeat visit intentions to Lake Nakuru National Park, Kenya.”* Master Abstracts International. 52(2) : 6012-A.
- Chabra, M. (2015). *Information System Development for Cultural Tourism Promotion through the Participation of Communities in the Mekong River Basin, Chiang Khong District, Chiang Rai Province.* Doctor of Philosophy Chiang Mai Rajabhat University.
- Charoensuk, C. and others. (2015). *An Action Research to Acquire Development Guidelines for Marketing Management of Thai Song Daam Culture Tourism in Hua Khaw Ching, Pak Thor, Ratchaburi.* Ratchaburi: Muban Chombueng Rajabhat University.
- Emphan, D. (2004). *Ecotourism Classification Guide.* Bangkok : Department of Conservation Kasetsart University.
- Keokhamphet, S. (2016). *Revenue Increasing Tourism Promotion Strategies for the Lao PDR.* Doctor of Philosophy Ramkhamhaeng University.
- Klinmeang, J. (2014). *Guidelines for Tourism Management A Case Study : Cultural Attraction Klong Bang Luang Community Phasi Charoen Bangkok.* Master of Arts Integrated Tourism Management National Institute of Development Administration.
- Lao National Tourism Administration. (2013). *Statistical Report on Tourism in Laos 2009-2012.* Vientiane Capital : Statistics Unit, Planning and Cooperation Department.
- Ministry of Tourism and Sports. (2012). *National Tourism Development Plan 2012 - 2016.* Bangkok : Ministry of Tourism and Sports.
- Nuson, P. (2015). *Factors Influencing Tourists’ Bicycle Mode Choice in Luang Prabang, Lao PDR.* Master of Engineering in Transportation Engineering Suranaree University of Technology.

- Office of National Economics and Social Development Board. (2007). *The National Economics and Social Development Plan No.10, 2007-2011*. Bangkok : Office of National Economics and Social Development Board.
- Panich, W. (2014). *Cultural Tourism Management Strategy Based on Creative Economy of Sakon Nakhon Province*. Doctor of Philosophy Khon Kaen University.
- Pinkaew, K. (2013). "Cultural tourism." Retrieved January 20, 2015 from <http://www.tourism-dan1.blogspot.com>
- Rodtadsana, V. (2014). *Cultural Tourism Management of Thai Phuan Group: A Case Study of Kaohong Market, Bangplama District, Suphanburi Province*. Master of Arts Dhurakij Pundit University.
- Ruangkalapawongse, S. and Annop Ruangkalapawongse. (2015). *Cultural Tourism Management by Participative Approach in Koh Kret Community Amphur Pak Kret, Nonthaburi*. Bangkok : Suan Dusit University.
- Saijai, W. (2015). *Tourism Development and Economic Growth at the Provincial Level of Thailand*. Master of Economics Chiang Mai University.
- Sekong District Planning and Investment Department. (2018). *Social Economic Development Plan of the Year 2018 Sekong District*. Sekong: Sekong District Planning and Investment Department.
- Suwanvong, S. (2014). *Candle Traditions : Conservation and Management Model for Public Relations in Order to Promote Cultural Tourism in the Government Sector, Private Sector and Communities of Ubon Ratchathani Province*. Doctor of Philosophy Mahasarakham University.
- Tourism Authority of Thailand. (2012). *Style of Tourism*. Bangkok: Tourism Authority of Thailand.
- Tourism Development Department. (2013). *Statistical Report on Tourism in Laos*. Lao: Tourism Research and Administration Division.
- World Tourism Organization. (2018). *World Tourism Barometer*. Madrid: World Tourism Organization.